

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Левченко О.В., гр. ЕП-36

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Павлова С.І.
Житомирський державний технологічний університет

Фінансова стійкість підприємства та її діагностика це досить складна категорія як в понятійному, так і методичному аспектах. Зокрема, точаться дискусії науковців щодо сутності фінансової стійкості, її місця в системі фінансового аналізу підприємства.

На сьогодні не визначено чітких меж між такими категоріями як фінансовий стан підприємства та фінансова стійкість підприємства. Зокрема А. Шеремет, М. Баканов, Є. Негашев визначають фінансовий стан підприємства за такими параметрами, як:

- раціональність структури активів та пасивів;
- джерел їх формування;
- рівня ліквідності і платоспроможності;
- ефективність використання майна підприємства і рентабельності продукції;
- ступень фінансової стійкості підприємства.

Тобто фінансова стійкість ними розглядається як одна з складових підсистем фінансового стану підприємства поряд з ліквідністю та платоспроможністю. В сучасній теорії та практиці фінансового аналізу діяльності підприємства існує ряд методів оцінки фінансової стійкості підприємства, найбільш відомими та вживаними з яких є:

- оцінка фінансової стійкості підприємства за допомогою абсолютних і відносних показників;
- застосування методів бальної оцінки для інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства;
- рейтингова оцінка фінансової стійкості підприємства;
- визначення показників загрози банкрутства на базі дискримінантних моделей.

Оцінка фінансової стійкості підприємства за допомогою відносних показників є одним з найпоширеніших елементів фінансового аналізу у практиці господарювання. Зручність його застосування обумовлено, головним чином, наявністю необхідної вихідної інформації та інформативністю одержуваних у результаті значень коефіцієнтів. Одним з основних недоліків його застосування (як показав огляд економічної літератури за оцінкою фінансової стійкості) є те, що, і в зарубіжній, і вітчизняній практиці немає більш-менш чітко регламентованого набору фінансових коефіцієнтів. Кожен

з авторитетних авторів визначає склад використовуваних ним показників з власного бачення, без належних обґрунтувань. Так, Н.А. Русак для аналізу фінансової стійкості рекомендує використовувати 9 коефіцієнтів, М.Н. Крейніна – 7, В.В. Ковальов – 8.

Наявність такої великої кількості недостатньо чітко впорядкованих показників значно ускладнює аналітичну діяльність. Фінансові коефіцієнти, повинні представляти не набір, а систему, тобто не суперечити один одному, не повторювати один одного, не залишати «білих плям» у оцінці фінансової стійкості підприємства.

Очевидно, що частину показників фінансової стійкості при їх значній кількості можна розглядати як надлишкові. Це обумовлено тим, що деякі з них знаходяться у функціональній залежності між собою. Крім того порівняльний аналіз вітчизняних підприємств часто ускладнений, оскільки для багатьох коефіцієнтів досить складно підібрати адекватну базу порівняння, у зв'язку з тим що:

а) рекомендовані нормативні значення часто не узгоджені, не враховують галузеву специфіку і т.д.;

б) складно отримати середньогалузеві значення;

в) використання моделей і показників західних компаній, для вітчизняних підприємств не завжди коректно у зв'язку з непорівняльністю умов в яких функціонують наші підприємства.

Таким чином, з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. виникає необхідність у формуванні системи комплексного підходу до оцінки фінансової стійкості, яка б враховувала специфіку діяльності суб'єкта господарювання його галузеву приналежність та умови функціонування.

Подальшим продовженням дослідження повинна стати розробка комплексної системи оцінки фінансової стійкості підприємства на основі даних підприємства конкретної галузі із застосування сучасних статистичних методів. Це дозволить виявити галузеву специфіку у визначенні показників фінансової стійкості та удосконалити механізм формування фінансової стратегії розвитку підприємств.